

P O R Z A D E K S A D Z E N I A S P R A W

Trybunału Głównego W. X. L. napisány
Roku 1726. Miesiąca Májá, dnia 15.

Szem w obec, y káždemu z
osobná, á *specialiter* tym,
którzy w Trybunale W.
X. L. mają swoje *litigia*, ál-
bo infzym sposobem do te-
go należą, podáje się ku wiadomości,
Iż Trybunał Główny W. X. L. znájac
władzę swoję, *extra sphaeram* præroga-
tywy swojey Práwem *Circumscriptam*
występować sobie *non ambit*. A przeto
opisując ten Porządek sądzenia Spraw
*Injuriatorum, non format novas leges**, bo
to jest w mocy zupełney Rzeczy-Pof-
A poli-

politey, ále dawnieyszich Státutow, y
Konstytucyi Seymowych ściśle trzymá-
jąc się, to, co *per abusum inter Litigan-
tes cum præjudicio, & injuria* Obywátelów
W. X. L. dzieje się, do ściśle, y regu-
lárney Praw przywodząc obserwancyi,
reáffumuje, y wyraża w tych Punktách.

Imò, Ze *per abusum* Spráwy *merè* Ciwil-
ne simplicium injuriarum in minori Sub-
sellio nie drábowáne, *vario titulo in su-*
premum Trybunału W. X. L. wprowad-
zione *subsellium*; infzym Spráwom
competenter forum w Trybunale W.X.L.
májącym, *ex farragine sua* támują do
odfádzienia *Cursum*, y przynoszą *mino-*
rum subselliorũ konwulfią. Przeto Try-
bunał W.X.L. trzymájąc się Konstytucyi
Seymowych w takowe Spráwy, jáko *in*
minori subsellio nie wentyłowáne, wda-
wác się nie będzie. A zátym przestrze-
gá Ich-Mościów Pánów Litigantów, áby
takowych Spráw *quæsitis modis*, miáno-
wicie *modo comparitionis, Statuitionis*, álbo
brániem Kopii z Spráw wsfytkich, lub
też

też zapisaniem przy odkładzie warunkow rozprawę *sub poena Infamiae*, lub też *sub poena peculatus* nie należycie do tych Sądow nie wprowadzali, względem czego obliguje Ich-Mościow PP. Patronow, aby zysk sprawy podług dawnych zwyczajow namieniwszy, *Ex inde Competens*, albo *incompetens Forum* probowawszy, do zapisywania Decyzji podawali, deklarując, że gdyby Sprawa jaka niesłusznie wprowadzona była, takową, *etiam* po dylacyach *ad forum Competens* odsyłać, te zaś, które już na przeszłych Kádencyach są wprowadzone, *ex Registro Competenti* odsądzać: Sprawy zaś Kriminálne promowować, y windykowować w Trybunale káżdemu wolno będzie: a gdyby kto kogo zápozwał o kryminal, prætendując *Comparitionem*, y pokazałoby się z Práwá, że *meritum* Kompáricyi nie póciąga *causa*, tedy *inquantum* by w takowey Spráwie wygrał Kompárycyą, zá dedukcyą tego, Trybunał W. X. L. *poenam*

nam talionis ná takowym *sinè Clementia* wskazywać deklaruje, & *irremissibiliter* extendować rozkaze.

2dò, W Sprawách tych, ktore mają *Competens* w Trybunale Głow: W. X. L. *Forum*, tak Ciwilnych, jáko y Kryminálnych, tudzież *Expulsyinych*, Dylacyi trzech, to jest *additionem Patroni*, kpii z pozwu, y ze wszystkich spraw jáko w Ordynacyi Trybun: w Roku 1710 uczynioney jest opisána, oraz Godziny dwie prawem Státutowym pozwolone użyczając. Dálsze wszystkie zwłoki, *excepto* gdyby strony *in causis facti negando, vel probando ad Inquisitionem*, á *in causis Iurium successionis ad munimenta* zábierały się, Także *excepta vera infirmitate*, & *excepto Beneficio pro majori* uchyłać będzie.

3tio, Iż według Ordynacyi Roku 1698. *per Constitutionem* Roku 1699. approbowáney ná wypádłie Kondemnaty *ex cruda citatione*, áreszta *Currere* zwykły, Tedy tey Ordynacyi trzymając się Trybunał

bunał W. X. L. Arefztá ná Kondemnaty
po Remiffách, lub odkładách, y dylacy-
ách wypadle uchylác będzie. Gdyby
kto jednak wpisawfzy Spráwę ná je-
dney Kádencyi, otrzymawfzy odkład,
lub Remiffę ná drugiey Kádencyi nie po-
popierájác, á ná trzeciéy, lub teź dálfzey
profeqvujác, zá ádcytácyą otrzymał
Kondemnatę; tákową káždemu w czá-
sie *lege* determinowaným árefztowác
wolno, gdyź tákowa ádcytácyá *Crudæ
citationis formam* w sobie záváiera.

4tò, Táź Ordynácyá, á *per Constituti-
onem* ápprobowána ná wypadle, y zá-
dáne Kondemnaty *modum stabiliendæ a-
ctivitatis* lubo doskonále, y doftátecznie
opifalá, jednak, iż *per abufum* niekto-
rzy *Litigantes* dawfzy ná siebie niemáło
otrzymác Dekretow, ná wypadle zá
nimi Kondemnaty, by ich naywięcey
było, Gleyt z Káncelláryi W. X. L. *in-
ordinate* otrzymawfzy, wárowác sobie
Locum standi præfumunt, á przeto Kon-
trowerfye w Trybunálfkiey Izbie z u-

blizeniem czasu do osądzienia *Injuriatorum* Spraw potrzebnego wpadają; tedy Trybunał Główny W. X. L. zabiegając takowym Trudnościom, deklaruje, iż we wszystkich takowych Sprawach, gdyby kto sobie fundować chciał *locum standi*, ma *procurare* sobie tyle Gleytow z Kancellaryi W. X. L. ile będzie Dekretow, za ktoremiby Kondemnaty wypadłe były. Wárując to, iż podług praktykowanych zwyczajow ná Kondemnaty *ex cruda citatione* bez Dylacyi, y bez remiss, także bez odkładow wypadłe, Gleyty z podpisami Jásnie Wielmożnych Ich-Mościow Pánow Pieczętarzow W. X. L; á ná Kondemnaty po Dylacyách, lub Remissách, y odkładách wypadłe, z podpisem Najjásnieyszego Regnánta wydáne, áktykowane, y publikowane akceptowane będą. *Similiter*, że o áktykacye tych Gleytow przez podpisywanie onych, y suseptowanie od Namiestnikow, vice-Namiestnikow, *Et per varias ignotas personas*

w Trybunalskiej Izbie częste zachodzą *Discrimina*, wątpliwości, y suspicie; Tedy Trybunał W. X. L. y to *amovendo obstaculum*, wszystkich Ich-Mościov PP. Litigantow takowe sprawy mających *præcavet*, áżeby áktykując, y publikując Gleyty, tak do fufcept, jáko też y do Extráktow, o podpisy Sámych Wielmożnych Ich-Mościov Pánow Urzędnikow, álbo jednego z Ich-Mościov stárali się, upewniając, że bez podpisu Ich-Mościov, áktykácye, y publikácye nie będą *pro solennibus* rozumiane, ále uchylane.

5to, Iż *Coæquatio Jurium* poenam *arbitrariam* zniosła, y dalszemi *solutionis* winami nád 40. kop groszy Litewskich stornypcenować zabroniła; przeto Trybunał Główny W. X. L. upewnia wszystkich *Litigia* swoje mających, że te Konstytucye *strictè* obserwując, winami *ex arbitrio Judicii* ni-kogo aggráwować w Sądach swoich nie dopuści.

6to, *In Causis expulsionum* stosując się
B2 do

do Konſtytucyi Seymowych, po Kontrowerſyách *prævia deductione*, a in *dubis prævia Inquisitione* nie wchodząc in *cognitionem Jurium*, non ad *solam nudam assertionem* uznawać będzie *Reinductionē ad expulsa Bona*. Gdyby zaś in *contumaciam ex pura instantia*. nie po Inkwizycyách, y Kontrowerſyách wygrał kto *Reindukcyą*, takowy za pierwszym *Dekretem prævia impugnatione partium* nie może *apprehendere possessionem*, ale *agere tenebitur ulteriori juris viâ*, według opisania teyże *Ordinacyi per Constitutionem* approbowaney.

7mo, A że niektorzy Ich-Mość będąc *jure victi*, postponując *Práwo*, zmocniwszy się potężnie, *Dekretem Trybunałkim* nie są posłuszni, y *exekucyom Urzędowym* są *graves*, dawając *illicita repressalia*; Tedy na uskromienie takowey Ich licencyi, *Trybunał W. X. L. in fundamento Praw Oyczyſtych*, deklaruje, iż takowi Ich-Mość wszędy, y na każdych *Subfelliách, Sądách y zjazdách, Seymikách*

kách, y Seymách *activitate* mają *carere*.
A gdyby który takowy pod sędzącym
się Trybunałem w Wilnie, lub w No-
wogrodku miał *comparere*, takowy za
doniesieniem strony, za samemi tylko
Dekretami, bez aktorátu, za przydaną
Trybunałską wartą, łapany, brány, do
Sądu prowadzony, y sędzony będzie.

8vo, Ze jest *Farrago* spraw oczywi-
stych, ktore po wszystkich Regestrách
uczyniłyby wielkie injuriatom zątru-
dzenie, tak, żeby drudzy żadnego nie
doczekawszy się przywołania, bez Kõ-
demnat, y Dekretow, spendowawszy
kosztá, odjeżdżać musieli; przeto y
w tym Trybunał W.X.L. *ad inveniendõ me-
dium*, Regestr zakázowy tylko dla spraw
*merè obligowych, & pure non asurpato Ti-
tulo expulsiyinych, y excessowych*, ktòre
się *excessa in circumferentia* Trybu-
nału stana, rezerwuje: także sprawy, w
których jakiekolwiek jeszcze się nie
expirowały Dylácie, te do Regestrów
zakázowych sprzeciwiństwa, y przy-
pad-

padkowych wpisywać obliguje, deklarując z tych Regeſtrow oczywiſtych nie ſądzić, *excepto* tylko ſpraw o Reindukcye *de loco ſtandi* Dekretami o inquizycye, weryfikacye, y Kalkulacye, także ſpraw *purè* za obligami *ſinè inſolutione aliarum prætenſionum*. Tudzież exceſſowych *recentium criminum* pod Trybunałem *perpetratorum*, które y z tych Regeſtrow odſądżane być mogą. Inne zaś oczywiſte Sprawy *in principali negotio ad competentia* Regeſtrow ingroſſować obliguje, y z tamtych rozſądzać deklaruje.

9no, Iż różne Strony *querulantur*, jáko za przefzłych Trybunałów w płaceniu kóp Sądowi należących przez Sukkollektorow ággráwowáne były, przeto y w tym Trybunał W. X. L. trzymając ſię Konſtytucyi Trybunałſkiey, więcej dochodow nád Konſtytucyą brać nie każe, á gdyby to ſtronom bárzicy wiadomo było, tedy od Dylacyi każdey, *excepto* Godzin, iż tylko Ko-
pá

pá jedná, od kopii z spraw z korrygowaniem pod Regestrem kopá jedná, od nakazania Státuicyi choćby kilkunaštu osob kopá jedná, od wzdania ná Infamią, álbo ná Bánicyą kóp dwie, od wolnego árefztowania *ubiq̄ locorum intra, & extra Regnum* kopá jedná, y w dálzzych *similiter* wfkazách wiécy nád ten porządek, y Konstytucyą prætendowác nie będzie. W sprawách zaś oczywistych, Wielmożny Jego-Mość P. Podskárbi, y Wielmożni Ich-Mość Pánowie Cenforowie *numerum* kóp ná kázdego Litigánta *specificè* położą. A gdyby nád to Jego-Mość Pan Sukkollektor u strony co pretendował; tedy przeciwko onemu Trybunał W. X. L. *modum* postąpienia stronie, *& rigorem* w ordynacyi 1724. *circumscriptum* reássumuje, y według oney *rigorem extendere* dekláruje.

10mò, Wołanie Regestrow, jáko który którego dnia ma być wołány, w ordynacyi *per Constitutionem* ápprobowaney, y w Roku 1724. opifáne *manutenerere* przyrzeka. C 2 11mò,

Imò, Powagę, y bezpieczeństwo tak
swoich sądów, jako też y osób wszel-
kich, á *similiter* y aplikujących do prá-
wa osób, obyczaje tak w wpisywaniu
spraw, jako też w attentowaniu interes-
fów, y w samym promowowaniu, dawá-
niu *statûs causæ modum* w Ordynacyi
Roku przeszłego 1724. reásumuje, &
manu tenere zaleca.

Do ktorego Porządku podpi-
sujemy się.

KAZIMIERZ OGINSKI, Wojewoda
Trocki, Marszałek Trybunału Głównego
Wielkiego Księstwa Litewskiego. m. p.

Kazimierz Dzierżgowski Szumski, Podstoli,
Pisarz Grodzki, y Deputat Wojewodz-
twá Wileńskiego. m. p.

Fránciszek Tyzenhauz, Stárostá Inturski,
Deputat Wojewodztwá Wileńskiego. m. p.

Jan Benedykt Wialbut, Pisarz Ziemi, y
Deputat Oszmiański. m. p.

Jákub Michał Matkowski, Deputat Po-
wiátu Oszmiańskiego. m. p.

Konstan-

Konstanty Antoni Skinder, Woyski y Deputat Powiatu Lidzkiego. m. p.

Kazimierz Jozef Narbutt, Deputat Powiatu Lidzkiego. m. p.

Jan Chryzostom Dowmant Siesicki, Ziemski Pisarz, y Deputat Powiatu Witkomierskiego. m. p.

Krzysztof Morikoni, Podczaszcy, y Deputat Powiatu Witkomierskiego. m. p.

Mikołaj Dowoyna, Deputat Wojewodztwa Trockiego. m. p.

Starosta Aw Ukolski, Podkomorzyc Trocki, y Deputat Wojewodztwa Trockiego. m. p.

Jozef Wal, Chorążyc, y Deputat Powiatu Grodzieńskiego. m. p.

Kazimierz Piątkowski, Starosta Łozdzieyski, Deputat Powiatu Grodzieńskiego. m. p.

Michał Antoni Zabłocki, Strażnik, y Deputat Powiatu Kowieńskiego. m. p.

Kazimierz Alexander Imbraim Straszewicz, Rotmistrz, Pisarz Grodzki, y Deputat Powiatu Upitskiego. m. p.

Rafał Szreders, Starosta Pruselski, y Deputat Upitski. m. p.

D

Stefan

Stefan Antoni Chrapowicki, Podkomorzy, y
Deputat Wojewodztwa Smoleńskiego.
m. p.

Jan Stanisław Kulesza, Starosta Oszkiński,
Deputat Wojewodztwa Smoleńskiego.
m. p.

Antoni Franciszek z Skrzynna Dunin, Starosta
Zaboroński, Deputat Powiatu Starodubowskiego. m. p.

Franciszek Michał Rondzewski Łoyko, De-
putat Starodubowski. m. p.

Józef Antoni Przysięcki, Deputat Woje-
wodztwa Połockiego. m. p.

Józef Tyszkiewicz, Starosta Kiermeński,
Deputat Wołkowyski, Podskarbi Trybuna-
tu Wielkiego Księstwa Litewskiego. m. p.

Bogusław Olendzki, Deputat Wołkowyski.
m. p.

Paweł Józef Bobomolec, Stolnik, y Depu-
tat Wojewodztwa Witebskiego. m. p.

Kazimierz Ludwik Rysiński, Starosta Ryn-
dziński, Deputat Wojewodztwa Witeb-
skiego. m. p.

Zygmunt Benedykt z Cbrzanowá Cbrza-
nowski,

nowski, Podkomorzy, y Deputat Woje-
wodztwa Brzeskiego. m. p.

Jozef z Wisniowy Wisniewski, Starosta
Hniewczycki, Deputat Powiatu Pińskiego.
m. p.

Kazimierz Hołyński, Woyski, Deputat Wo-
jewodztwa Mścistańskiego. m. p.

Kazimierz Piotr Kiryjacki, Deputat Wo-
jewodztwa Mścistańskiego. m. p.

Matteusz Franciszek Marcinkiewicz, De-
putat Wojewodztwa Mińskiego. m. p.

Antoni Kostrowicki, Podstoli, y Deputat
Wojewodztwa Mińskiego.

Ludwik Marćian Pancerzyński, Starosta
Ozarczycki Marszałek Trybunału Głó-
wnego Wielkiego Księstwa Litewskiego
Compositi Judicii, Deputat Powiatu Mo-
zyrskiego. m. p.

Jozef Bogusz, Podstarości sądowy, y Depu-
tat Powiatu Mozyrskiego. m. p.

Jan de Raés, Sędzia Grodzki powiatu
Rzeczyckiego, y Deputat. m. p.

Marcin Chlewiński, Mieczny, y Deputat
Powiatu Rzeczyckiego. m. p.

Roku 1726. Miesiąca Májá 15. dnia *com-
parens Personaliter* u Sądu Głownego
Trybunału W. X. L. Pátron Jego-Mość
Pan Michał Penzzyński, Stárosta Pokur-
szańki ten Porządek sądzenia Spraw
ad actum podał.

KAZIMIERZ OGINSKI, *Wojewodá
Trocki, Márszałek Trybunału Głownego
Wielkiego Księstwa Litewskiego.*

*Michał Aloizy Sávicki,
Pisarz Ziemi Wileńskiej.*

